

Wymagania na poszczególne stopnie z etyki w klasach 4 – 8 na pierwsze i drugie półrocze roku szkolnego 2023/24

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń/uczennica, który/która nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Ocena ta nie wpływa na promocję ucznia do następnej klasy oraz nie decyduje o nieukończeniu szkoły.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń/uczennica, który/która uczestniczy w zajęciach, nie wykazując aktywności. Częściowo samodzielnie potrafi streścić wskazane przez nauczyciela teksty o tematyce etycznej. Przy pomocy nauczyciela wskazuje występujące w nich problemy moralne (wyraża je w formie tezy lub pytania).

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń/uczennica, który/która spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: samodzielnie streszcza wskazany przez nauczyciela tekst o tematyce etycznej i samodzielnie wskazuje występujące w nim problemy moralne. Wykazuje minimalną aktywność na lekcjach.

Stopień dobry otrzymuje uczeń/uczennica, który/która spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: streszcza tekst o tematyce etycznej, posługując się pojęciami wprowadzonymi na lekcjach etyki. Swoją postawą i aktywnością na lekcji dowodzi, że ma motywację do samorozwoju i interesuje się omawianymi zagadnieniami. Uczestniczy w dyskusjach i podejmuje próby argumentowania, odróżnia kwestie związane z dobrem lub złem moralnym i pozamoralnym.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń/uczennica, który/która spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, chętnie wypowiada swoje zdanie na temat poruszanych zagadnień, opanował/opanowała pojęcia wprowadzane na lekcjach etyki i potrafi je wykorzystywać w omawianiu konkretnych problemów etycznych. Bierze także aktywny udział w dyskusji i potrafi uzasadnić swoje stanowisko.

Stopień celujący otrzymuje uczeń/uczennica, który/która spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: wykazuje się aktywnym uczestnictwem w działaniach dodatkowych związanych z etyką lub analizuje dodatkowe teksty (utwory literackie, publicystyczne, filmy itp.) ze świadomością poruszanych w nich zagadnień etycznych i dzieli się swoimi spostrzeżeniami na ich temat; troszczy się o swój rozwój osobisty, w dyskusji potrafi uzasadnić swoje stanowisko i ewentualną odmienność poglądów.

Ocenie podlegają:

- omówienie tekstu kultury o tematyce etycznej (streszczenie, sparafrazowanie własnymi słowami, wskazanie problemu moralnego w formie tezy lub pytania);
- praca dodatkowa;
- praca na lekcji;
- praca w grupach zadaniowych;
- przedstawienie problemu, zainicjowanie dyskusji na temat etyczny;
- przygotowanie materiałów do lekcji;

- wypowiedzi pisemne;
- wypowiedzi ustne ucznia podczas zajęć (zajęcie stanowiska, sformułowanie pytania, wygłoszenie opinii, oceny moralnej, podanie argumentu, przedstawienie propozycji rozwiązania itp.)

Metody i formy oceniania

Nauczyciel:

- sprawdza postępy uczniów przez pracę z tekstami kultury, prace pisemne i wypowiedzi ustne, udzielając uczniom informacji zwrotnej pisemnie lub ustnie;
- umożliwia uczniom dyskusje i do nich zachęca, analizuje aktywność uczniów na lekcjach;
- na koniec półrocza proponuje uczniowi ocenę, odnosząc się wymagań na poszczególne stopnie;
- przeprowadza z każdym uczniem rozmowę na temat jego postępów i na podstawie samooceny ucznia (pisemnej lub ustnej) oraz swoich obserwacji wystawia ocenę półroczną lub roczną.

Uczniowie:

- biorą aktywny udział w pracy na lekcji, analizują teksty kultury, wypowiadają się ustnie i pisemnie;
- na koniec półrocza dokonują samooceny swojej pracy (pisemnie lub ustnie);
- uczestniczą w rozmowie z nauczycielem, podczas której analizują swoje postępy, odnosząc się do wymagań na poszczególne stopnie.

Zakładane osiągnięcia uczniów

Realizacja programu nauczania etyki w klasach 4–8 szkoły podstawowej powinna prowadzić do:

1. Zapoznania uczniów z zasadami moralnymi i wartościami, które mają wymiar ponadczasowy, ogólnoludzki i stanowią fundament kultury europejskiej (w wymiarze religijnym i świeckim).
2. Uświadomienia uczniom zależności między postępowaniem własnym (i innych osób) a uniwersalnymi zasadami i wartościami.
3. Umiejętności wyrażania własnych poglądów z troską o dobro innych osób i poszanowaniem ich wartości.
4. Przygotowania uczniów do samodzielnego formułowania opinii oraz krytycznego myślenia, nieulegania fałszywym autorytetom ani manipulacjom ideologicznym przez rozwijanie kompetencji poznawczych.
5. Kształtowania postawy refleksyjności i wrażliwości aksjologicznej uczniów.
6. Kształtowania postawy szacunku, tolerancji, akceptacji różnorodności i odmienności, odpowiedzialności w relacjach z innymi osobami.
7. Dostrzegania i doceniania wartości własnej kultury przy jednoczesnym poszanowaniu dla innych.
8. Zaciekawienia uczniów otaczającym ich światem, reagowania na problemy innych osób z empatią, otwartością i wrażliwością na krzywdę.

9. Wyposażenia uczniów w kompetencje pomocne w rozwiązywaniu problemów, radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, np. wobec przemocy i agresji, dyskryminacji, niesprawiedliwości.
10. Podejmowania działań na rzecz innych i wspólnie z innymi, aktywności społecznej w szkole, środowisku lokalnym i przyrodniczym.
11. Zbudowania poczucia własnej wartości i godności osobistej uczniów.
12. Uświadomienia uczniom konieczności nieustannej pracy nad własnym charakterem oraz rozwojem kompetencji etycznych.

Ewa Majewska